

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 9. december 2022

Indberetning nr. 24/2022

Resultatet af valget til Lagtinget den 8. december 2022

Efter afslutning af stemmeoptællingen forelå følgende resultat kl. 23.45 færøsk tid:

Parti	Stemmer i pct.		Mandater	
	I alt	Ændring	I alt	Ændring
A. Fólkaflokkurin	18,9	-6,0	6	-2
B. Sambandsflokkurin	20,0	-0,7	7	0
C. Javnaðarflokkurin	26,6	+4,1	9	+2
D. Sjálvstýri	2,7	-0,7	0	-1
E. Tjóðveldi	17,7	-0,7	6	0
F. Framsókn	7,5	+2,8	3	+1
H. Miðflokkurin	6,6	+1,1	2	0
I alt	100,0		33	0

Valgdeltagelsen var 88,0 pct. i forhold til 89,7 pct. ved valget i 2019. Den højeste valgdeltagelse var i 2004, hvor valgdeltagelsen var 92,1 pct. 39.020 personer har haft mulighed for at stemme, eller 1.193 flere end ved det seneste lagtingsvalg. Der er i alt 57 valgsteder på Færøerne. Det største valgsted er Tórshavn, hvor 13.482 personer har stemmeret. Det mindste valgsted er Hattarvík, hvor ti personer har stemmeret.

Valgets vinder blev oppositionspartiet Javnaðarflokkurin (Socialdemokratiet) med en fremgang på 4,1 pct.enheder, svarende til to mandater. Javnaðarflokkurin er nu det største parti med 26,6 pct. af stemmerne, svarende til ni mandater. Også det mindre oppositionsparti Framsókn (Fremdrift) fik en godt valg. Partiet opnåede tre mandater, svarende til en fremgang på 2,8 pct.enheder, og opnåede et mandat mere end ved valget i 2019.

De to store koalitionspartier gik begge tilbage. Fólkaflokkurin (Folkeflokken) fik en tilbagegang på 6,0 pct.enheder og mistede to af sine nuværende otte mandater. Sambandsflokkurin (Sambandspartiet) fik en tilbagegang på 0,7 pct.enheder, men beholder de nuværende syv mandater. Det sidste koalitionsparti Miðflokkurin (Centerpartiet) opnåede en fremgang på 1,1 pct.enheder og beholder sine to mandater. Den nuværende koalition opnåede samlet 15 mandater, mod 18 mandater til oppositionen.

Oppositionspartiet Tjóðveldi (Republikanerne) fik en tilbagegang på 0,7 pct.enheder, men beholder sine seks mandater. Sjálvstýri (Selvstyre) opnåede ikke genvalg til Lagtinget.

Formand for Javnaðarflokkurin, Aksel V. Johannesen, opnåede flest personlige stemmer med i alt 1.961 stemmer. Næstflest personlige stemmer opnåede den nyligt udnævnte formand for Fólkaflokkurin, Beinir Johannesen, som på trods af partiets tilbagegang, opnåede i alt 1.688 stemmer. Formand for Sambandsflokkurin og nuværende lagmand, Bárður á Steig Nielsen, opnåede 1.355 personlige stemmer.

Det lykkedes både Annika Olsen og Sólvit Nolsøe, som begge skiftede fra Fólkaflokkurin til hhv. Tjóðveldi og Framsókn, at blive valgt til Lagtinget. Landsstyremand for finansanliggender Uni Rasmussen blev ikke genvalgt til Lagtinget.

I alt er 12 nye kandidater valgt ind i Lagtinget. 10 ud af Lagtingets i alt 33 medlemmer er kvinder. De to store partier Sambandsflokkurin og Fólkaflokkurin har hver kun ét enkelt kvindeligt lagtingsmedlem.

Stemmefordeling i pct. samt mandatfordeling (i parentes) ved lagtingsvalgene 2011-2022

Parti	Okt. 2011	Sept. 2015	Aug. 2019	Dec. 2022
Fólkaflokkurin	22,5 (8)	18,9 (6)	24,5 (8)	18,9 (6)
Sambandsflokkurin	24,7 (8)	18,8 (6)	20,3 (7)	20,0 (7)
Javnaðarflokkurin	17,8 (6)	25,1 (8)	22,1 (7)	26,6 (9)
Sjálvstýri	4,2 (1)	4,0 (2)	3,4 (1)	2,7 (0)
Tjóðveldi	18,3 (6)	20,8 (7)	18,1 (6)	17,7 (6)
Framsókn	6,3 (2)	7,0 (2)	4,6 (2)	7,5 (3)
Miðflokkurin	6,2 (2)	5,5 (2)	5,4 (2)	6,6 (2)
Gymnasiepartiet	-	-	-	-
Framtakið			0,9 (0)	-
Føroyaflokkurin			0,5 (0)	-
Mandater i alt	33	33	33	33
Antal gyldige stemmer	30.552	32.375	33.779	34.209
Valgdeltagelse pct.	86,6	88,8	89,7	89,7

Antal personlige stemmer

1. Aksel V. Johannesen, Javnaðarflokkurin	1.961
2. Beinir Johannesen, Fólkaflokkurin	1.688
3. Bárður á Steig Nielsen, Sambandsflokkurin	1.355
4. Ruth Vang, Framsókn	981
5. Ingilín D. Strøm, Javnaðarflokkurin	787
6. Høgni Hoydal, Tjóðveldi	760
7. Bjørt Samuelsen, Tjóðveldi	759
8. Jenis av Rana, Miðflokkurin	721
9. Magnus Rasmussen, Sambandsflokkurin	713
10. Erhard Joensen, Sambandsflokkurin	528

Partilederrunden

Under den efterfølgende korte partilederrunde fremkom følgende tilkendegivelser fra formændene for de enkelte partier:

Nuværende lagmand Bárður á Steig Nielsen, Sambandsflokkurin (Sambandspartiet), ønskede ikke umiddelbart at træde tilbage og lægge forhandlingsretten fra sig, selv om den nuværende koalition kun opnåede 15 mandater mod 18 mandater til oppositionspartierne. Lagmanden udtalte, at han de kommende dage ønsker at afsøge, om det er muligt for partiet at indgå i en kommende koalition, uanset om lagmandsposten går til hans parti eller ej. Lagmanden ønsker derfor at mødes med de øvrige partiformænd.

Aksel V. Johannesen, Javnaðarflokkurin (Socialdemokratiet), udtalte, at han ønsker at tale med de øvrige partier, som Javnaðarflokkurin har været i oppositionen sammen med, samt at han i udgangspunktet ser muligheder i et samarbejde med Tjóðveldi og Framsókn.

Beinir Johannesen, Fólkaflokkurin (Folkeflokkur), udtalte at partiet er interesseret i at tale med de øvrige partier om mulighed for at danne koalition. Han mener, at der er en mulighed for enten et borgerligt landsstyre eller et selvstændighedslandsstyre.

Høgni Hoydal, Tjóðveldi (Republikanerne), udtalte, at partiet peger på Aksel V. Johannesen som kommende lagmand. Koalitionen har mistet sit flertal, og oppositionspartierne bør nu tale sammen. Han kunne godt have ønsket et bedre resultat for sit parti.

Ruth Vang, Framsókn (Fremdrift), ville ikke udtale sig om, hvorvidt Framsókn ønsker et borgerlige eller socialistisk landsstyre eller et samarbejde hen over midten. Framsókn ser ud til at stå i en nøglesituation med sine tre mandater, da det bliver vanskeligt at danne en koalition uden partiet.

Jenis av Rana, Miðflokkurin (Centerpartiet), udtalte, at intet forhindrer, at koalitionen fortsætter med Framsókn som det fjerde koalitionsparti. Adspurgt om Framsókn og Miðflokkurin kan danne koalition, da partierne ligger langt fra hinanden på de etiske områder, vurderede Jenis av Rana, at det ikke nødvendigvis er en forhindring, da man skal formulere en koalitionsaftale.

De kommende forhandlinger

Formelt er der ikke noget der hindrer, at den siddende lagmand Bárður á Steig Nielsen kan anvende tiden frem til den 22. december 2022 til at undersøge mulighederne for at danne landsstyre, selv om han har et flertal imod sig. Ifølge den færøske styrelsesordnings § 9, stk. 1 skal det nyvalgte Lagting nemlig først træde sammen den 12. søgnedag efter valgdagen, dersom lagmanden ikke har indkaldt til møde forinden.

Hvis lagmanden efter de første sonderinger konstaterer, at han ikke har opbakning til at danne landsstyre, kan han dog vælge at begære sin afsked. Lagmanden afskediges af Lagtingets formand, jf. styrelsesordningens § 29.

Reglerne om udnævnelse af ny lagmand fremgår herefter af § 28 i den færøske styrelseslov. Efter denne bestemmelse indkalder lagtingsformanden formændene for hvert af de partier, der er repræsenteret i Lagtinget, i samråd. Så længe det nye Lagting ikke er trådt sammen, og der ikke er valgt ny lagtingsformand, vil det være den nuværende lagtingsformand, der indkalder formændene og efterfølgende udpeger ny forhandlingsleder.

Lagtingsformanden skal inden 10 søgnedage efter, at Lagtinget har holdt sit første møde efter valget, fremlægge forslag til lagmand for Lagtinget.

Lagtinget skal senest 4. søgnedag herefter prøve forslaget ved afstemning. Hvis mere end halvdelen af det samlede antal lagtingsmedlemmer stemmer imod forslaget, er det forkastet. Hvis der er et flertal for forslaget, eller hvis stemmerne står lige, er det vedtaget.

Hvis forslaget forkastes, skal lagtingsformanden igen kalde til samråd og inden fire søgnedage efter forkastelsen af det forrige forslag fremsætte nyt forslag til lagmand. Lagtinget skal samme dag prøve forslaget ved afstemning, jf. ovenfor.

Hvis Lagtinget fire gange har forkastet lagtingsformandens forslag til lagmand, skal den fungerende lagmand udskrive nyvalg til Lagtinget.

Der vedlægges en oversigt over sammensætningen af det nye Lagting.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen